

Spordivõistlustega manipuleerimise vastane Euroopa Nõukogu konventsioon

Preambul

Euroopa Nõukogu liikmesriigid ja teised käesolevale konventsioonile allakirjutanud,

arvestades Euroopa Nõukogu eesmärki saavutada oma liikmesriikide suurem ühtsus;

arvestades Euroopa Nõukogu riigipeade ja valitsusjuhtide kolmanda kohtumise (Varssavi, 16.–17. mai 2005) tegevuskava, mis soovitab jätkata Euroopa Nõukogu tegevusi, millele viidatakse spordi vallas;

arvestades, et spordi arendamiseks on vaja edasi arendada Euroopa ja maailma ühist raamistikku, mis põhineb pluralistliku demokraatia, õigusriigi, inimõiguste ja spordieetika mõistetel;

olles teadlik, et spordivõistlustega manipuleerimine võib potentsiaalselt mõjutada iga riiki ja iga spordiala maailmas, ning rõhutades, et see nähtus kui ülemaailmne oht spordi aususele vajab ülemaailmset reageerimist, mida peavad toetama ka riigid, kes ei ole Euroopa Nõukogu liikmed;

väljendades muret kuritegevuse, eriti organiseeritud kuritegevuse kaasatuse pärast spordivõistlustega manipuleerimisesse ja selle riikidevahelise iseloomu pärast;

meenutades inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (ETS nr 5, 1950) ja selle protokolle, jalgpallivõistluste ja teiste spordiürituste pealtvaatajate vägivalda ning muid korrariikumisi käsitlevat Euroopa konventsiooni (1985, ETS nr 120), dopinguvastast konventsiooni (1989, ETS nr 135), korrupsiooni kriminaalõigusliku reguleerimise konventsiooni (1999, ETS nr 173) ja Euroopa Nõukogu rahapesu ning kriminaaltulu avastamise, arestimise ja konfiskeerimise ja terrorismi rahastamise konventsiooni (2005, ETS nr 198);

meenutades organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni (2000) ja selle protokolle;

meenutades samuti Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni korrupsioonivastast konventsiooni (2003);

meenutades õigusrikkumiste asjatute viivitusteta tõhusa uurimise tähtsust nende jurisdiktsiooni all;

meenutades Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni (Interpol) võtmetähtsusega rolli tõhusa koostöö toetamisel õiguskaitseorganite vahel lisaks õiguslasele koostööle;

rõhutades, et spordiorganisatsioonid vastutavad nende alluvuses olevate isikute poolt toimepandud spordivõistlustega manipuleerimise tuvastamise ning karistamise eest;

tunnistades spordivõistlustega manipuleerimise vastases võitluses juba saavutatud tulemusi;

olles veendunud, et tõhusaks spordivõistlustega manipuleerimise vastaseks võitluseks on vaja laiemat, kiiret, jätkusuutliku ning hästitoimivat riigisisest ja rahvusvahelist koostööd;

võttes arvesse ministrite komitee soovitusi Rec(92)13rev liikmesriikidele läbivaadatud Euroopa Spordi Harta kohta; CM/Rec(2010)9 läbivaadatud spordieetika koodeksi kohta; Rec(2005)8 hea juhtimistava kohta spordis ja CM/Rec(2011)10 spordi aususe edendamise kohta võitlemaks tulemustega manipuleerimise vastu, eriti tulemuste kokkuleppimise vastu;

Pidades silmas järgmistel konverentsidel tehtud tööd ja järeldusi:

- Euroopa Nõukogu spordi eest vastutavate ministrite 11. konverents, mis peeti 11. ja 12. detsembril 2008 Ateenas;
- Euroopa Nõukogu spordi eest vastutavate ministrite 18. mitteametlik konverents (Bakuu, 22. september 2010) spordi aususe edendamise kohta võitlemaks tulemustega manipuleerimise (tulemuste kokkuleppimise) vastu;
- Euroopa Nõukogu spordi eest vastutavate ministrite 12. konverents (Belgrad, 15. märts 2012) eelkõige seoses uue rahvusvahelise õigusakti koostamisega sporditulemustega manipuleerimise vastu;
- UNESCO kehalise kasvatus ja spordi eest vastutavate ministrite ja kõrgemate ametnike 5. rahvusvaheline konverents (MINEPS V);

olles veendunud, et dialoog ja koostöö riigiasutuste, spordiorganisatsioonide, võistluste korraldajate ja spordikihlvedude korraldajate vahel riigisisel ja rahvusvahelisel tasandil vastastikuse austuse ja usalduse alusel on hädavajalik, et otsida tõhusaid ühiseid lahendusi väljakutsetele, mida põhjustab spordivõistlustega manipuleerimine;

tunnistades, et sport põhineb õiglasel ja võrdsel konkurentsil ja on oma laadilt ettearvamatu ning nõuab jõulist ja tõhusat võitlust ebaetilise tegevuse ja käitumise vastu spordis;

rõhutades oma veendumust, et heade juhtimistavade ja eetika järjepidev kohaldamine spordis on oluline tegur, mis aitab välja juurida korruptsiooni, spordivõistlustega manipuleerimist ja muid rikkumisi spordis;

tunnistades, et spordi sõltumatuse põhimõtte kohaselt vastutavad spordiorganisatsioonid spordi eest ja et võitluses spordivõistlustega manipuleerimise vastu on neil enesekontrolli- ja distsiplinaarkohustused, kuid riigiasutused kaitsevad vajaduse korral spordi ausust;

tunnistades, et spordikihlvedude, eelkõige ebaseaduslike spordikihlvedude areng suurendab sellise manipuleerimise ohtu;

arvestades, et spordivõistlustega manipuleerimine võib olla spordikihlvedudega seotud või mitte ning võib olla kuritegevusega seotud või mitte ning et sellega tuleb tegeleda kõikidel juhtudel;

võttes arvesse liikmesriikide kaalutusõigust kohaldatava õiguse raames spordikihlvedude poliitika üle otsustamisel,

on kokku leppinud järgmises.

I peatükk - Eesmärk, juhtpõhimõtted, mõisted

Artikkel 1 – Ülesanne ja peamised eesmärgid

- 1 Käesoleva konventsiooni ülesanne on võidelda spordivõistlustega manipuleerimise vastu, et kaitsta spordi ausust ja spordieetikat kooskõlas spordi sõltumatuse põhimõttega.
- 2 Seda ülesannet arvestades on konventsiooni peamised eesmärgid:
  - a ennetada ja avastada riigisisest või riikideülest riigisiseste ja rahvusvaheliste spordivõistlustega manipuleerimist ning karistada selle eest;
  - b edendada riigisisest ja rahvusvahelist koostööd spordivõistlustega manipuleerimise vastu asjaomaste riigiasutuste spordiga seotud ja spordikihlvedudes osalevate organisatsioonide vahel.

Artikkel 2 – Juhtpõhimõtted

- 1 Võitluses spordivõistluste manipuleerimise vastu tagatakse muu hulgas järgmiste põhimõtete austamine:
  - a inimõigused;
  - b seaduslikkus;
  - c proportsionaalsus;
  - d eraelu ja isikuandmete kaitse.

Artikkel 3 – Mõisted

Konventsioonis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1 *Spordivõistlus* – spordiüritus, mis korraldatakse kooskõlas konventsiooni rakenduskomitee poolt artikli 31.2 alusel koostatud nimekirjas oleva spordiorganisatsiooni kehtestatud eeskirjadega ning mida tunnustab rahvusvaheline spordiorganisatsioon või vajaduse korral muu pädev spordiorganisatsioon.
- 2 *Spordiorganisatsioon* – organisatsioon, mis juhib sporti või ühte konkreetset spordiala ning mis on toodud konventsiooni rakenduskomitee poolt kooskõlas artikliga 31.2 vastu võetud nimekirjas, samuti vajaduse korral selle maailmajao ja riiklikud sidusorganisatsioonid.
- 3 *Võistluste korraldaja* – spordivõistlusi korraldav spordiorganisatsioon või muu isik tema õiguslikust vormist sõltumata.
- 4 *Spordivõistlustega manipuleerimine* – tahtlik kokkulepe, tegevus või tegevusetus, mille eesmärk on spordivõistluse tulemuse või käigu ebaausa muutmise, selleks et kõrvaldada täielikult või osaliselt eespool nimetatud spordivõistluse kogu ettearvamatus või osa sellest, saamaks endale või teistele põhjendamatu eelis.
- 5 *Spordikihlvedu* – rahalises väärtuses panustamine spordivõistlusega seotud tulevase ja ebakindla sündmuse suhtes rahalise väärtusega tasu ootuses. Eelkõige:

- a *ebaseaduslikud spordikihlveod* – spordikihlveod, mille liik või korraldaja ei ole lubatud selle jurisdiktsiooni kehtiva õiguse kohaselt, kus asub tarbija;
- b *tavatud spordikihlveod* – spordikihlveod, mis on vastuolus kõnealusel turul tavaliste või eeldatavate mustritega või on sõlmitud spordivõistluse suhtes, mille käik on ebatavaline;
- c *kahtlased spordikihlveod* – spordikihlveod, mis usaldusväärsete ja ükssteist toetavate tõendite kohaselt näivad olevat seotud selle spordivõistlusega manipuleerimisega, mille suhtes neid pakutakse.

6 *Võistluste sidusrühm* – füüsilised või juriidilised isikud, kes kuuluvad ühte järgmistest kategooriatest:

- a *sportlane* – spordivõistlustel osalev isik või isikute rühm;
- b *sportlaste tugipersonal* – treener, instruktor, mänedžer, esindaja, meeskonna töötajad, meeskonna ametisik, meditsiinitöötajad või parameedikud, kes töötavad spordivõistlustel osalevate või nendeks valmistuvate sportlastega või ravivad neid, ning kõik teised sportlastega töötavad isikud;
- c *ametiisik* – isikud, kes on spordivõistlusi organiseerivate või edendavate üksuste omanikud, aktsionärid, juhid või töötajad, samuti kohtunikud, žürii liikmed ja muud akrediteeritud isikud. Termin hõlmab ka rahvusvaheliste või vajaduse korral muude võistlust tunnustavate pädevate spordiorganisatsioonide juhte ja töötajaid

7 *Siseteave* – informatsioon võistluse kohta, mis isikul on tulenevalt tema seisundist seoses spordiaala või võistlusega, välja arvatud juba avaldatud või üldteada informatsioon, mis on avalikkuse huvitatud liikmetele kergesti kättesaadav või mis avalikustatakse asjaomast võistlust reguleerivate eeskirjade ja määruste kohaselt.

II peatükk – Ennetamine, koostöö ja muud meetmed

Artikkel 4 – Riigisisene kooskõlastamine

1 Konventsiooniosaline kooskõlastab kõikide asjaomaste spordivõistlustega manipuleerimise vastase võitlusega tegelevate riigiasutuste poliitika ja tegevused.

2 Konventsiooniosaline julgustab spordiorganisatsioone, võistluste korraldajaid ja spordikihlvedude korraldajaid tegema koostööd spordivõistlustega manipuleerimise vastases võitluses ning teeb neile vajaduse korral ülesandeks käesoleva konventsiooni asjakohaste sätete rakendamise.

Artikkel 5 – Riskide hindamine ja juhtimine

1 Konventsiooniosaline teeb vajaduse korral koostööd spordiorganisatsioonide, spordikihlvedude korraldajate, võistluste korraldajate ja muude asjaomaste organisatsioonidega, et tuvastada, analüüsida ja hinnata spordivõistlustega manipuleerimisega seotud riske.

2 Konventsiooniosaline julgustab spordiorganisatsioone, spordikihlvedude korraldajaid, võistluste korraldajaid ja muid asjakohaseid organisatsioone kehtestama protseduurid ja eeskirjad, selleks et võidelda spordivõistlustega manipuleerimise vastu, ning võtab vajaduse korral vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid.

Artikkel 6 – Koolitamine ja teadlikkuse tõstmine

1 Konventsiooniosaline soodustab teadlikkuse tõstmist, koolitamist, väljaõpet ja uurimusi, et tugevdada võitlust spordivõistlustega manipuleerimise vastu.

Artikkel 7 – Spordiorganisatsioonid ja võistluste korraldajad

1 Konventsiooniosaline julgustab spordiorganisatsioone ja võistluste korraldajaid võtma vastu ja rakendama eeskirju spordivõistlustega manipuleerimise vastu võitlemiseks, samuti hea juhtimistava, muu hulgas seoses järgmisega:

a huvide konflikti vältimine, sealhulgas:

– keeld võistluste sidusrühmadele panustada kihlvedudes spordivõistluste suhtes, millega nad on seotud;

– siseteabe väärkasutamise või levitamise keeld;

b spordiorganisatsioonide ja nendega seotud liikmete kõigi lepinguliste ja muude kohustuste täitmine;

c nõue võistluste sidusrühmadele teatada viivitamata kahtlasest tegevusest, vahejuhtumist, stiimulist või kontaktist, mida võib pidada spordivõistlustega manipuleerimise vastaste eeskirjade rikkumiseks.

2 Konventsiooniosaline julgustab spordiorganisatsioone võtma ja rakendama asjakohaseid meetmeid, selleks et kindlustada:

a manipuleerimisohuga spordivõistluste käigu tugevdatud ja tõhus järelevalve;

b spordivõistlustega manipuleerimisega seotud kahtlasest tegevusest asjaomastele riigiasutustele või riiklikule platvormile viivitamata teatamise kord;

c tõhusad mehhanismid, et hõlbustada informatsiooni avalikustamist võimalike või tegelike spordivõistlustega manipuleerimise juhtumite kohta, sealhulgas piisav kaitse rikkumistest teatajatele;

d teadlikkus spordivõistlustega manipuleerimise ohust ning jõupingutustest sellega võitlemiseks võistluste sidusrühmade, sealhulgas noorte sportlaste seas, koolituste, väljaõppe ja informatsiooni levitamise abil;

e asjaomaste ametiisikute, eelkõige kohtunike nimetamine spordivõistlustele võimalikult hilises staadiumis.

3 Konventsiooniosaline julgustab oma spordiorganisatsioone ja läbi nende rahvusvahelisi spordiorganisatsioone kohaldama suunatud, tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid distsiplinaarkaristusi ja meetmeid nende spordivõistlustega manipuleerimise vastaste siseeeskirjade, eelkõige käesoleva artikli lõikes 1 viidatud rikkumise korral, samuti kindlustama teiste spordiorganisatsioonide kehtestatud karistuste vastastikuse tunnustamise ja jõustamise, eelkõige teistes riikides.

4 Spordiorganisatsioonide kehtestatud distsiplinaarvastutus ei välista kriminaal-, tsiviil- ega haldusvastutust.

Artikkel 8 – Spordiorganisatsioonide rahastamismeetmed

1 Konventsiooniosaline võtab seadusandlikud või muud meetmed, mis võivad osutada vajalikuks, et tagada konventsiooniosalise poolt rahaliselt toetatavate spordiorganisatsioonide rahastamise asjakohane läbipaistvus.

2 Konventsiooniosaline kaalub võimalust abistada spordiorganisatsioone võitluses spordivõistlustega manipuleerimise vastu, sealhulgas asjakohaste mehhanismide rahastamise teel.

3 Konventsiooniosaline kaalub vajaduse korral rahalise toetuse mitteandmist või spordiorganisatsioonide üleskutsumist rahalise toetuse mitteandmisele võistluste sidusrühmadele, keda on karistatud spordivõistlustega manipuleerimise eest, sellise karistuse kehtivuse ajal.

4 Vajaduse korral võtab konventsiooniosaline meetmeid selleks, et mitte anda teatavat osa või kogu rahalist või muud spordiga seotud toetust spordiorganisatsioonidele, kes ei kohalda tõhusalt spordivõistlustega manipuleerimise vastu võitlemise eeskirju.

Artikkel 9 – Meetmed seoses kihlvedusid reguleeriva asutuse või muu(de) vastutava(te) asutus(te)ga

1 Konventsiooniosaline määrab ühe või mitu vastutavat asutust, millele antakse konventsiooniosalise õiguskorras ülesanne rakendada spordikihlvedude eeskirju ja kohaldada asjaomaseid meetmeid võitluseks spordivõistlustega manipuleerimise vastu seoses spordikihlvedudega, sealhulgas vajaduse korral:

a õigeaegne teabevahetus muude asjaomaste asutuste või riikliku platvormiga seoses ebaseaduslike, tavatute või kahtlaste spordikihlvedudega, samuti seoses konventsioonis osutatud või sellega kooskõlas kehtestatud eeskirjade rikkumisega;

b spordikihlvedude pakkumise piiramine pärast konsulteerimist rahvuslike spordiorganisatsioonide ja spordikihlvedude korraldajatega, eelkõige välistades spordivõistlused:

– mis on mõeldud alla 18-aastastele või

– mille korraldamistingimused ja/või olulisus on spordi mõistes ebapiisav;

- c eelnev informatsiooni andmine spordikihlveo toodete liikide ja objektide kohta võistluste korraldajatele, et toetada nende jõupingutusi nende võistlustel spordiga manipuleerimise riskide tuvastamisel ja juhtimisel;
- d spordikihlvedudes selliste maksevahendite süstemaatiline kasutamine, mis võimaldavad jälgida konventsiooniosalise määratletud taset ületavaid rahavooge, eelkõige nende saatjaid, saajaid ja summasid;
- e mehhanismid koostöös spordiorganisatsioonidega ja nende vahel ning vajaduse korral spordikihlvedude korraldajatega ja nende vahel, et vältida võistluste sidusrühmade panustamist spordivõistluste suhtes, mis rikuvad asjaomaseid spordieeskirju või kohaldatavaid õigusakte;
- f kooskõlas riigisisese õigusega kihlvedude sõlmimise peatamine võistlustel, mille kohta on antud asjakohane hoiatus.

2 Konventsiooniosaline edastab Euroopa Nõukogu peasekretärile käesoleva artikli lõike 1 kohaselt nimetatud asutuse või asutuste nimed ja aadressid.

Artikkel 10 – Spordikihlvedude korraldajad

1 Konventsiooniosaline võtab vajalikud seadusandlikud või muud meetmed huvide konfliktide ja siseteabe väärkasutamise vältimiseks spordikihlveotoodete pakkumisega seotud füüsiliste või juriidiliste isikute poolt, eelkõige piirangute abil järgmiste suhtes:

- a spordikihlveotooteid pakkuvate füüsiliste või juriidiliste isikute poolt panuste tegemine nende oma toodete raames;
- b spordiorganisatsiooni sponsori või osalise omaniku seisundi kuritarvitamine, et hõlbustada spordivõistlustega manipuleerimist või kuritarvitada siseteavet;
- c võistluse sidusrühmade poolne kihlveokoefitsientide pakkumine võistlusele, millega nad ise seotud on;
- d kihlvedude pakkumine spordikihlvedude korraldaja poolt, kes kontrollib võistluse korraldajat või sidusrühma, samuti spordikihlvedude korraldaja poolt, keda kontrollib selline võistluste korraldaja või sidusrühm, võistlusel, millega on seotud see võistluste korraldaja või sidusrühm.

2 Konventsiooniosaline julgustab oma spordikihlvedude korraldajaid ja läbi nende rahvusvahelisi spordikihlvedude korraldajate organisatsioone tõstma nende omanike ja töötajate teadlikkust spordivõistlustega manipuleerimise tagajärgede ja selle vastase võitluse kohta läbi koolituse, väljaõppe ja informatsiooni levitamise.

3 Konventsiooniosaline võtab vajalikud seadusandlikud või muud meetmed kohustamaks spordikihlvedude korraldajaid teatama viivitamata tavatutest või kahtlastest kihlvedudest kihlvedusid reguleerivale asutusele, muu(de)le vastutava(te)le asutus(t)ele või riiklikule platvormile.

Artikkel 11 – Võitlus ebaseaduslike spordikihlvedude vastu

1 Spordivõistlustega manipuleerimise vastu võitlemise eesmärgil selgitab konventsiooniosaline välja kõige sobivamad vahendid võitluseks ebaseaduslike spordikihlvedude korraldajate vastu ning kaalub meetmete võtmist asjaomase jurisdiktsiooni kohaldatava õiguse kohaselt, näiteks:

- a ebaseaduslike spordikihlvedude kaugkorraldajate sulgemine või otsene ja kaudne juurdepääsu piiramine neile ning ebaseaduslike füüsiliste mängusaalide sulgemine konventsiooniosalise jurisdiktsioonis;
- b rahavoogude blokeerimine ebaseaduslike spordikihlvedude korraldajate ja tarbijate vahel;
- c ebaseaduslike spordikihlvedude korraldajate reklaamikeeld;
- d tarbijate teadlikkuse tõstmine ohtude kohta, mis on seotud ebaseaduslike spordikihlvedudega.

III peatükk – Infovahetus

Artikkel 12 – Infovahetus pädevate riigiasutuste, spordiorganisatsioonide ja spordikihlvedude korraldajate vahel

1 Ilma et see piiraks artikli 14 kohaldamist, hõlbustab konventsiooniosaline riigisisel ja rahvusvahelisel tasandil ja oma riigisisese õiguse kohaselt infovahetust asjaomaste riigiasutuste, spordiorganisatsioonide, võistluste korraldajate, spordikihlvedude korraldajate ja riiklike platvormide vahel. Eelkõige kohustub konventsiooniosaline looma mehhanismid asjaomase informatsiooni jagamiseks, kui selline informatsioon ja nimelt informatsiooni eelnev andmine võistluste korraldajatele kihlveotoodete liikide ja objekti kohta võib olla abiks artiklis 5 osutatud riski hindamise läbiviimisel ning uurimiste või menetluste algatamisel või läbiviimisel seoses spordivõistlustega manipuleerimisega.

2 Soovi korral informeerib sellise informatsiooni saaja kooskõlas riigisisese õigusega ja viivitamata informatsiooni jagavat organisatsiooni või asutust sellise informatsiooni edastamise järelmeetmetest.

3 Konventsiooniosaline uurib võimalusi arendada või laiendada koostööd ja infovahetust ebaseaduslike spordikihlvedude vastu võitlemise kontekstis, mis on sätestatud käesoleva konventsiooni artiklis 11.

Artikkel 13 – Riiklik platvorm

1 Konventsiooniosaline määrab spordivõistlustega manipuleerimisega tegelema riikliku platvormi. Riiklik platvorm teeb kooskõlas riigisisese õigusega muu hulgas järgmist:

- a toimib teabejagamiskeskusena, kogudes ja edastades asjaomastele organisatsioonidele ja asutustele informatsiooni, mis on seotud spordivõistlustega manipuleerimise vastase võitlusega;
- b koordineerib spordivõistlustega manipuleerimise vastast võitlust;

c võtab vastu, koondab ja analüüsib informatsiooni tavatute ja kahtlaste kihlvedude kohta, mis on sõlmitud konventsiooniosalise territooriumil toimuvate spordivõistluste suhtes, ning vajaduse korral edastab hoiatusi;

d edastab informatsiooni seaduse või käesolevas konventsioonis osutatud spordiregulatsioonide võimalike rikkumiste kohta riigiasutustele või spordiorganisatsioonidele ja/või spordikihlvedude korraldajatele;

e teeb koostööd kõigi organisatsioonide ja asjaomaste asutustega riigisisel ja rahvusvahelisel tasandil, sealhulgas teiste riikide riiklike platvormidega.

2 Konventsiooniosaline edastab Euroopa Nõukogu peasekretärile riikliku platvormi nime ja aadressi.

Artikkel 14 – Isikuandmete kaitse

1 Konventsiooniosaline võtab sellised seadusandlikud ja muud meetmed, mis on vajalikud tagamaks, et kõik spordivõistlustega manipuleerimise vastased tegevused, eelkõige käesoleva konventsiooniga hõlmatud infovahetuse osas, vastavad asjaomastele riigisisestele ja rahvusvahelistele isikuandmete kaitse seadustele ja standarditele.

2 Konventsiooniosaline võtab sellised seadusandlikud ja muud meetmed, mis on vajalikud tagamaks, et käesoleva konventsiooniga hõlmatud riigiasutused ja organisatsioonid võtaksid vajalikud meetmed tagamaks, et isikuandmete kogumisel, töötlemisel ja vahetamisel, sõltumata sellise vahetamise laadist, pööratakse nõuetekohast tähelepanu õiguspärasuse, piisavuse, asjakohasuse ja täpsuse põhimõtetele, samuti andmete turvalisusele ja andmesubjektide õigustele.

3 Konventsiooniosaline sätestab oma seadustes, et käesoleva konventsiooniga hõlmatud riigiasutused ja organisatsioonid peavad tagama, et andmevahetus käesoleva konventsiooni tähenduses ei ületa miinimumi, mis on vajalik nimetatud vahetuse eesmärgi saavutamiseks.

4 Konventsiooniosaline kutsub konventsiooniga hõlmatud eri riigiasutusi ja organisatsioone üles pakkuma vajalikke tehnilisi vahendeid vahetatud andmete turvalisuse tagamiseks ning kindlustama nende usaldusväärsuse ja terviklikkuse, samuti andmevahetussüsteemide kättesaadavuse ja terviklikkuse ning nende kasutajate tuvastamise.

IV peatükk – Kriminaalmateriaalõigus ja täitmise seotud koostöö

Artikkel 15 – Spordivõistlustega manipuleerimisega seotud kuriteod

1 Konventsiooniosaline tagab, et tema riigisiselised seadused võimaldavad karistada kriminaalkorras spordivõistlustega manipuleerimise eest, kui sellega kaasneb kas sund, korruptiivne tegevus või pettus, mis on määratletud tema riigisisese õiguses.

Artikkel 16 – Spordivõistlustega manipuleerimisega seotud kuritegude abil saadud tulu rahapesu

1 Konventsiooniosaline võtab vajalikud seadusandlikud ja muud meetmed selleks, et määratleda kuritegudena oma riigisisese õiguse alusel tegevus, millele viidatakse rahapesu

ning Euroopa Nõukogu rahapesu ning kriminaaltulu avastamist, arestimist ja konfiskeerimist ning terrorismi rahastamist käsitleva konventsiooni (2005, CETS nr 198) artikli 9 lõigetes 1 ja 2, rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni (2000) artikli 6 lõikes 1 või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni korruptsioonivastase konventsiooni (2003) artikli 23 lõikes 1, seal viidatud tingimustel, kui tulu tekitanud eelkuritegu on üks neist, millele viidatakse käesoleva konventsiooni artiklites 15 ja 17, ning igal juhul, kui tegemist on väljapressimise, korruptsiooni ja pettusega.

2 Otsustades selle üle, milliseid õigusrikkumisi käsitleda lõikes 1 nimetatud eelkuritegudena, võib konventsiooniosaline otsustada oma riigisisese õiguse kohaselt, kuidas määratleda need õigusrikkumised ja konkreetsed tunnused, mis muudavad need tõsiseks.

3 Konventsiooniosaline kaalub spordivõistlustega manipuleerimise lisamist oma rahapesu tõkestamise raamistikku, kohaldades spordikihlvedude korraldajate suhtes kliendikontrolli läbiviimise, arvestuse pidamise ja aruandlusnõudeid.

Artikkel 17 – Kihutamine ja kaasaaitamine

1 Konventsiooniosaline võtab vajalikud seadusandlikud ja muud meetmed, et määratleda oma riigisisese õiguse kohaselt kuritegudena ka käesoleva konventsiooni artiklis 15 osutatud kuritegudele kihutamine ja kaasaaitamine, kui see on toime pandud tahtlikult.

Artikkel 18 – Juriidilise isiku vastutus

1 Konventsiooniosaline võtab vajalikud seadusandlikud ja muud meetmed tagamaks, et juriidilisi isikuid saab võtta vastutusele konventsiooni artiklites 15–17 osutatud õigusrikkumiste eest, mille on nende huvides toime pannud iseseisvalt või juriidilise isiku organi liikmena tegutsenud isik, kes on juriidilise isiku juures juhtival kohal, mis põhineb:

- a õigusel esindada seda juriidilist isikut;
- b õigusel teha otsuseid selle juriidilise isiku nimel;
- c õigusel kontrollida juriidilist isikut.

2 Konventsiooniosalise õiguslike põhimõtete kohaselt võib juriidilise isiku võtta kriminaal-, tsiviil- või haldusvastutusele.

3 Lisaks lõikes 1 sätestatud juhtudele võtab konventsiooniosaline vajalikud meetmed tagamaks, et juriidilisi isikuid saab võtta vastutusele, kui lõikes 1 nimetatud isiku puuduliku järelevalve või kontrolli tagajärjel on osutunud võimalikuks, et juriidilise isiku alluvuses olev isik on juriidilise isiku huvides pannud toime artiklites 15–17 nimetatud õigusrikkumise.

4 Selline vastutus ei piira õigusrikkumise toime pannud füüsiliste isikute kriminaalvastutust.

V peatükk – Jurisdiktsioon, kriminaalmenetlus ja rakendusmeetmed

Artikkel 19 – Jurisdiktsioon

1 Konventsiooniosaline võtab vajalikud seadusandlikud ja muud meetmed, et kehtestada jurisdiktsioon õigusrikkumiste suhtes, millele viidatakse konventsiooni artiklites 15–17, kui kõnealune õigusrikkumine pannakse toime:

- a nende territooriumil või
- b nende lipu all sõitva laeva pardal või
- c nende seaduste alusel registreeritud õhusõiduki pardal või
- d nende kodaniku või isiku poolt, kelle alaline elukoht on nende territooriumil.

2 Riik või Euroopa Liit võivad käesolevale konventsioonile alla kirjutades või ratifitseerimis- ja heakskiitmiskirja hoiule andes Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetud avalduses teatada, et nad jätaavad endale õiguse mitte kohaldada või kohaldada üksnes erijuhtudel või eritingimustel jurisdiktsiooni käsitlevaid norme, mis on sõnastatud käesoleva artikli lõike 1 punktis d.

3 Konventsiooniosaline võtab vajalikud seadusandlikud või muud meetmed, et kehtestada jurisdiktsioon õigusrikkumiste suhtes, millele viidatakse konventsiooni artiklites 15–17, juhtudel kui kahtlustatav viibib nende territooriumil ja teda ei saa anda välja teisele konventsiooniosalisele tema kodakondsuse alusel.

4 Kui rohkem kui üks konventsiooniosaline nõuab jurisdiktsiooni konventsiooni artiklites 15–17 osutatud õigusrikkumise suhtes, konsulteerivad asjassepuutuvad konventsiooniosalised vajaduse korral üksteisega, et teha kindlaks vastutusele võtmiseks kõige sobivam jurisdiktsioon.

5 Rahvusvahelise õiguse üldreegleid kahjustamata ei välista konventsioon kriminaal-, tsiviil ja haldusjurisdiktsiooni, mida konventsiooniosaline riigisisese õiguse kohaselt teostab.

Artikkel 20 – Meetmed elektroonilise tõendusmaterjali kogumiseks

1 Konventsiooniosaline võtab seadusandlikud või muud meetmed, et koguda elektroonilist tõendusmaterjali, muu hulgas läbi salvestatud arvutiandmete säilitamise soodustamise, edastatud andmete säilitamise soodustamise ja avalikustamise, andmete esitamise, salvestatud arvutiandmete läbiotsimise ja arestimise, reaalajas edastatavate andmete kogumise ja sisuandmete pealtkuulamise, kooskõlas nende riigisisese õigusega, kui uuritakse konventsiooni artiklites 15–17 osutatud õigusrikkumisi.

Artikkel 21 – Kaitsemeetmed

1 Konventsiooniosaline kaalub vajalike õiguslike meetmete võtmist, et tagada tõhus kaitse:

- a isikutele, kes annavad heas usus ja mõistlikel alustel informatsiooni konventsiooni artiklites 15–17 osutatud õigusrikkumiste kohta või teevad muul viisil koostööd uurimisasutuste või prokuratuuriga;
- b tunnistajatele, kes annavad ütlusi nende õigusrikkumiste kohta;
- c vajaduse korral punktides *a* ja *b* osutatud isikute pereliikmetele.

VI peatükk – Karistused ja meetmed

Artikkel 22 – Füüsiliste isikute kriminaalkaristused

1 Konventsiooniosaline võtab kõik vajalikud seadusandlikud või muud meetmed tagamaks, et konventsiooni artiklites 15–17 osutatud õigusrikkumiste eest, kui need pannakse toime füüsiliste isikute poolt, karistatakse tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega, sealhulgas rahalistega, võttes arvesse õigusrikkumiste tõsidust. Need karistused hõlmavad vabadusekaotusega karistusi, millega võib kaasneda riigisisises õiguses määratletud väljaandmine.

Artikkel 23 – Juriidiliste isikute karistused

1 Konventsiooniosaline võtab kõik vajalikud seadusandlikud või muud meetmed tagamaks, et juriidiliste isikute suhtes, kes võetakse vastutusele kooskõlas artikliga 18, kohaldatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi, mille hulka kuuluvad rahalised karistused ja võivad kuuluda ka muud meetmed, näiteks:

- a ajutine või alaline äritegevuse keeld;
- b kohtuliku järelevalve alla võtmine;
- c sundlõpetamine.

Artikkel 24 – Haldussanktsioonid

1 Konventsiooniosaline võtab vajaduse korral sellised seadusandlikud või muud meetmed oma riigisisese õiguse alusel karistatavate tegude suhtes, nagu on vaja konventsiooni kohaselt kehtestatud rikkumiste eest karistamiseks tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega, ning haldusametuste rakendatavad menetlusjärgsed meetmed, kui tehtud otsuse põhjal võib algatada menetluse pädevas kohtus.

2 Konventsiooniosaline tagab haldusmeetmete rakendamise. Seda võib teha kihlvedusid reguleeriv asutus või muu(d) vastutav(ad) asutus(ed) riigisisese õiguse kohaselt.

Artikkel 25 – Arestimine ja konfiskeerimine

1 Konventsiooniosaline võtab seadusandlikud või muud meetmed kooskõlas riigisisese õigusega, et lubada järgmise arestimist ja konfiskeerimist:

- a kaubad, dokumendid ja muud vahendid, mida kasutati või kavatseti kasutada konventsiooni artiklites 15–17 osutatud õigusrikkumiste toimepanemiseks;
- b nendest õigusrikkumistest saadud tulu või sellisele tulule vastava väärtusega vara.

VII peatükk – Rahvusvaheline õigusala ja muu koostöö

Artikkel 26 – Meetmed, mille eesmärk on rahvusvaheline koostöö kriminaalasjades

1 Konventsiooniosalised teevad konventsiooni sätete ja asjakohaste kohaldatavate rahvusvaheliste ja piirkondlike õigusaktide kohaselt ning ühtsete või vastastikuste õigusaktide ja nende riigisisese õiguse alusel kokkulepitud korra kohaselt üksteisega

võimalikult suurel määral koostööd konventsiooni artiklites 15–17 osutatud õigusrikkumiste uurimisel, kohtu alla andmisel ja kohtumenetlustes, sealhulgas arestimisel ja konfiskeerimisel.

2 Konventsiooniosalised teevad võimalikult suures ulatuses koostööd asjakohaste kohaldatavate rahvusvaheliste, piirkondlike ja kahepoolsete lepingute kohaselt väljaandmise ja vastastikuse abi andmise kohta kriminaalasjades ning nende riigisisese õiguse kohaselt seoses konventsiooni artiklites 15–17 osutatud õigusrikkumistega.

3 Kahekordse karistatavuse nõude korral loetakse rahvusvahelise koostöö küsimustes see nõue täidetuks olenemata sellest, kas taotluse saanud riigi seaduste kohaselt kuulub õigusrikkumine samasse õigusrikkumise kategooriasse või kasutatakse õigusrikkumise puhul sama terminit nagu taotluse saanud riigis, kui õigusrikkumise aluseks olev tegevus, mille suhtes vastastikust õigusabi või väljaandmist taotletakse, on mõlema konventsiooniosalise seaduste alusel kuritegu.

4 Kui konventsiooniosaline, kes seab väljaandmise või vastastikuse õigusabi kriminaalasjades sõltuvusse lepingu olemasolust, saab kriminaalasjades väljaandmise või õigusabi taotluse konventsiooniosaliselt, kellega tal ei ole sellist lepingut, võib ta, tegutsedes täielikus vastavuses oma kohustustega rahvusvahelise õiguse ees ja võttes arvesse oma riigisisese õigusega sätestatud tingimusi, käsitleda konventsiooni õigusliku alusena väljaandmisele või vastastikuse õigusabi andmisele kriminaalasjades seoses konventsiooni artiklites 15–17 osutatud õigusrikkumistega.

Artikkel 27 – Muud ennetavad rahvusvahelise koostöö meetmed

1 Konventsiooniosaline püüab vajaduse korral integreerida spordivõistlustega manipuleerimise ennetamist ja selle vastu võitlemist kolmandatele riikidele antavate abiprogrammidega.

Artikkel 28 – Rahvusvaheline koostöö rahvusvaheliste spordiorganisatsioonidega

1 Konventsiooniosaline teeb oma riigisisese õiguse kohaselt koostööd rahvusvaheliste spordiorganisatsioonidega spordivõistlustega manipuleerimise vastases võitluses.

VIII peatükk - Rakendamine

Artikkel 29 – Informatsiooni andmine

1 Konventsiooniosaline edastab Euroopa Nõukogu peasekretärile Euroopa Nõukogu ühes ametlikus keeles kogu vajaliku teabe oma õigus- ja muude meetmete kohta, millega ta tagab konventsiooni järgimise.

Artikkel 30 - Konventsiooni rakenduskomitee

1 Konventsiooni rakendamiseks moodustatakse konventsiooni rakenduskomitee.

2 Konventsiooniosalist võib konventsiooni rakenduskomitees esindada üks või mitu esindajat, sealhulgas spordi, õiguskaitse või kihlvedude reguleerimise eest vastutavate riigiasutuste esindaja. Konventsiooniosalisel on üks hääl.

3 Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee ja ka asjakohased Euroopa Nõukogu valitsustevahelised komiteed nimetavad igäüks esindaja konventsiooni rakenduskomiteesse, selleks et aidata kaasa mitut valdkonda hõlmava ja valdkonnaülese lähenemisviisi kasutamisele. Konventsiooni rakenduskomitee võib vajaduse korral ühehäälsel otsusega kutsuda oma kohtumistel osalema vaatleja, kes esindab konventsiooni suhtes kolmandat riiki, rahvusvahelist organisatsiooni või organit. Käesoleva lõike alusel nimetatud esindajad osalevad konventsiooni rakenduskomitee kohtumistel ilma hääleõigusega.

4 Konventsiooni rakenduskomitee kutsub kokku Euroopa Nõukogu peasekretär. Selle esimene istung peetakse nii pea kui võimalik, aga hiljemalt ühe aasta jooksul pärast konventsiooni jõustumise kuupäeva. Pärast seda tuleb rakenduskomitee kokku, kui seda taotleb vähemalt üks kolmandik konventsiooniosalistest või peasekretär.

5 Konventsiooni rakenduskomitee koostab konventsiooni alusel oma kodukorra ja võtab selle konsensuse alusel vastu.

6 Konventsiooni rakenduskomiteed abistab tema ülesannete täitmisel Euroopa Nõukogu sekretariaat.

Artikkel 31 – Konventsiooni rakenduskomitee ülesanded

1 Konventsiooni rakenduskomitee vastutab konventsiooni rakendamise järelevalve eest.

2 Konventsiooni rakenduskomitee võtab vastu artiklis 3.2 osutatud spordiorganisatsioonide nimekirja ja muudab seda, tagades samas, et see avaldatakse asjakohasel viisil.

3 Konventsiooni rakenduskomitee võib eelkõige:

a anda soovitusi konventsiooniosalistele konventsiooni eesmärgil võetavate meetmete kohta, eelkõige seoses rahvusvahelise koostööga;

b anda vajaduse korral soovitusi konventsiooniosalistele pärast selgitava dokumentatsiooni avaldamist ning pärast eelnevat konsulteerimist spordiorganisatsioonide ja spordikihlvedude korraldajate esindajatega, eelkõige järgmise kohta:

– kriteeriumid, mida spordiorganisatsioonid ja spordikihlvedude korraldajad peavad täitma selleks, et saada osa konventsiooni artiklis 12.1 osutatud infovahetusest;

– muud viisid, mis on suunatud operatiivset koostöö tõhustamisele asjakohaste riigiasutuste, spordiorganisatsioonide ja kihlvedude korraldajate vahel, nagu konventsioonis märgitud;

c asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonide ja üldsuse kursishoidmine konventsiooni raames ettevõetud tegevustega;

d arvamuse koostamine ministrite komiteele Euroopa Nõukogu mitteliikmesriigi taotluse kohta saada ministrite komiteelt kutse konventsiooni allkirjastamiseks artikli 32.2 kohaselt.

4 Oma ülesannete täitmiseks võib konventsiooni rakenduskomitee omal algatusel korraldada ekspertide kokkusaamisi.

5 Konventsiooni rakenduskomitee korraldab konventsiooniosaliste juurde külaskäike eelneval kokkuleppel asjaomaste konventsiooniosalistega.

IX peatükk – Lõppsätted

Artikkel 32 – Allakirjutamine ja jõustumine

1 Käesolev konventsioon on avatud allakirjutamiseks Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, muudele Euroopa kultuurikonventsiooni osalisriikidele, Euroopa Liidule ning selle väljatöötamisel osalenud või Euroopa Nõukogu vaatleja staatuses mitteliikmesriikidele.

2 Käesolev konventsioon on avatud allakirjutamiseks ka Euroopa Nõukogu muudele mitteliikmesriikidele ministrite komitee kutsel. Otsus kutsuda mitteliikmesriik konventsioonile alla kirjutama tehakse Euroopa Nõukogu põhikirja artikli 20 punktis d ettenähtud häälteenamusega ja ministrite komitees esindatud osalisriikide esindajate poolt ühehäälselt pärast konsulteerimist konventsiooni rakenduskomiteega, kui see on moodustatud.

3 Konventsioon ratifitseeritakse või kiidetakse heaks. Ratifitseerimis- või heakskiitmiskiri antakse hoiule Euroopa Nõukogu peasekretärile.

4 Konventsioon jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele kuupäevast, mil viis allakirjutajat, sealhulgas vähemalt kolm Euroopa Nõukogu liikmesriiki, on väljendanud lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt oma nõusolekut konventsiooni siduvuse kohta.

5 Allakirjutanud riigi või Euroopa Liidu suhtes, kes väljendab hiljem nõusolekut konventsiooni siduvuse kohta, jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele nõusoleku andmisest konventsiooni siduvuse kohta lõike 1, 2 ja 3 kohaselt.

6 Konventsiooniosaline, kes ei ole Euroopa Nõukogu liige, aitab kaasa konventsiooni rakenduskomitee rahastamisele viisil, mille otsustab ministrite komitee pärast selle konventsiooniosalisega konsulteerimist.

Artikkel 33 – Konventsiooni mõju ja seos teiste rahvusvaheliste dokumentidega

1 Konventsioon ei mõjuta konventsiooniosaliste õigusi ja kohustusi rahvusvaheliste mitmepoolsete konventsioonide alusel, mis käsitlevad konkreetseid teemasid. Eelkõige ei muuda konventsioon nende õigusi ega kohustusi, mis tulenevad varem sõlmitud muudest dopinguvastase võitlusega seotud lepingutest, mis on kooskõlas käesoleva konventsiooni teema ja eesmärgiga.

2 Konventsioon täiendab vajaduse korral konventsiooniosaliste vahel kohalduvate mitme- või kahepoolsete lepingute, eelkõige järgmiste sätteid:

- a Euroopa väljaandmiskonventsioon (1957, ETS nr 24);
- b kriminaalasjades vastastikuse abistamise Euroopa konventsioon (1959, ETS nr 30);
- c rahapesu ning kriminaaltulu avastamise, arestimise ja konfiskeerimise konventsioon (1990, ETS nr 141);
- d Euroopa Nõukogu rahapesu ning kriminaaltulu avastamist, arestimist ja konfiskeerimist ning terrorismi rahastamist käsitlev konventsioon (2005, CETS nr 198).

3 Konventsiooniosalised võivad sõlmida omavahel kahe- või mitmepoolseid lepinguid konventsiooniga hõlmatud küsimustes selleks, et täiendada või karmistada konventsiooni sätteid või hõlbustada selles sisalduvate põhimõtete kohaldamist.

4 Kui kaks või enam konventsiooniosalist on juba käesoleva konventsiooniga hõlmatud küsimustes lepingu sõlminud või neis küsimustes muul viisil suhted loonud, on neil õigus seda lepingut kohaldada või oma suhteid vastavalt reguleerida. Kui konventsiooniosalised loovad konventsioonis hõlmatud küsimustes siiski muid suhteid peale siin sätestatute, teevad nad seda viisil, mis ei ole vastuolus konventsiooni eesmärkide ja põhimõtetega.

5 Mitte miski käesolevas konventsioonis ei mõjuta konventsiooniosaliste muid õigusi, piiranguid, kohustusi ega vastutust.

Artikkel 34 - Tingimused ja kaitseklauslid

1 Konventsiooniosaline tagab, et II–VII peatükis sätestatud volituste ja menetluste kehtestamine, rakendamine ja kohaldamine toimub kooskõlas tema riigisisese õiguses sätestatud tingimuste ja kaitseklauslitega, mis näevad ette inimõiguste ja -vabaduste piisava kaitse, sealhulgas õigused kohustuste alusel, mille ta on võtnud inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti ja muude kohaldatavate inimõigusi käsitlevate rahvusvaheliste dokumentide alusel ja mis toovad proportsionaalsuse põhimõtte tema riigisisesse õigusse.

2 Sellised tingimused ja kaitseklauslid hõlmavad, kui see on asjaomase menetluse või volituse laadi silmas pidades asjakohane, muu hulgas kohtulikku või muud sõltumatut järelevalvet, selle volituse või menetluse rakendamise aluseid ning selle ulatuse ja kestuse piiranguid.

3 Kuivõrd see on kooskõlas avaliku huviga, eelkõige tõrgeteta õigusemõistmisega, võtab konventsiooniosaline arvesse nendes peatükkides toodud volituste ja menetluse mõju kolmandate isikute õigustele, kohustustele ja seaduslikele huvidele.

Artikkel 35 – Territoriaalne kohaldamine

1 Riik või Euroopa Liit võib alla kirjutades või ratifitseerimis- või heakskiitmiskirja hoiule andes täpsustada territooriumi või territooriumid, mille suhtes konventsiooni kohaldatakse.

2 Konventsiooniosaline võib hiljem Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetud avaldusega laiendada konventsiooni kohaldamisala avalduses nimetatud muule territooriumile, mille rahvusvaheliste suhete eest ta vastutab või mille nimel tal on õigus kohustusi võtta. Sellise territooriumi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele peasekretäri poolt avalduse kättesaamise kuupäevast.

3 Kahe eelmise lõike kohaselt tehtud avalduse võib selles nimetatud territooriumi suhtes Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega tagasi võtta. Tagasivõtmine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele teate laekumisest peasekretärile.

Artikkel 36 – Föderaalklausel

1 Föderaalne riik võib jätta endale õiguse võtta konventsiooni II, IV, V ja VI peatüki alusel kohustusi, mis on kooskõlas tema keskvalitsuse ja osariikide või muude samalaadsete territoriaalsete üksuste vahelisi suhteid reguleerivate põhimõtetega, tingimusel et tal on siiski võimalik teha koostööd III ja VII peatüki alusel.

2 Tehes reservatsiooni lõike 1 alusel, ei tohi föderaalne riik kohaldada sellise reservatsiooni tingimusi, et välistada või oluliselt vähendada oma kohustusi rakendada III ja VII peatükis sätestatud meetmed. Üldiselt tagab ta nende meetmete osas ulatusliku ja tõhusa täitmisevõime.

3 Käesoleva konventsiooni sätete osas, mille kohaldamine kuulub osalisriikide või muude samalaadsete territoriaalüksuste jurisdiktsiooni alla, mis ei ole föderatsiooni põhiseadusliku süsteemi kohaselt kohustatud võtma seadusandlikke meetmeid, teatab föderaalvalitsus selliste riikide pädevatele asutustele oma pooldava arvamuse nimetatud sätete kohta, julgustades neid võtma asjakohaseid meetmeid nende kehtestamiseks.

Artikkel 37 – Reservatsioonid

1 Riik või Euroopa Liit võib Euroopa Nõukogu peasekretärile adresseeritud kirjaliku teatega ratifitseerimis- või heakskiitmiskirja allakirjutamise või hoiuleandmise ajal deklareerida, et ta kasutab artikli 19 lõikes 2 ja artikli 36 lõikes 1 sätestatud reservatsioone. Muid reservatsioone ei või teha.

2 Konventsiooniosaline, kes tegi reservatsiooni vastavalt lõikele 1, võib selle Euroopa Nõukogu peasekretärile adresseeritud teatega kas täielikult või osaliselt tagasi võtta. Tagasivõtmine jõustub päeval, mil teade laekub peasekretärile. Kui teates märgitakse, et reservatsiooni tagasivõtmine jõustub selles märgitud kuupäeval ja selline kuupäev on hilisem kui kuupäev, millel teate laekub peasekretärile, jõustub tagasivõtmine sellisel hilisemal kuupäeval.

3 Konventsiooniosaline, kes on teinud reservatsiooni, võtab sellise reservatsiooni täielikult või osaliselt tagasi niipea, kui asjaolud seda võimaldavad.

4 Euroopa Nõukogu peasekretär võib perioodiliselt ühelt või mitmelt reservatsiooni teinud konventsiooniosaliselt küsida sellis(t)e reservatsiooni(de) tagasivõtmise väljavaadete üksikasjade kohta.

Artikkel 38 – Muudatused

1 Konventsiooni artiklite muudatuste kohta võib ettepanekuid teha iga konventsiooniosaline, konventsiooni rakenduskomitee või Euroopa Nõukogu ministrite komitee.

2 Muudatusettepanek edastatakse Euroopa Nõukogu peasekretärile ja tema edastab selle konventsiooniosalistele, Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, kolmandatele riikidele, kes osalesid käesoleva konventsiooni väljatöötamises või kellel on Euroopa Nõukogus vaateleja staatus, Euroopa Liidule, riigile, keda on kutsutud käesolevale konventsioonile alla kirjutama, ja konventsiooni rakenduskomiteele vähemalt kaks kuud enne kohtumist, millel seda arutatakse. Konventsiooni rakenduskomitee esitab ministrite komiteele oma arvamuse muudatusettepaneku kohta.

3 Ministrite komitee arutab muudatusettepanekut ja konventsiooni rakenduskomitee esitatud arvamust ning võib võtta muudatuse vastu Euroopa Nõukogu põhikirja artikli 20 punktis d sätestatud hääلteenamusega.

4 Pärast seda, kui ministrite komitee on käesoleva artikli lõike 3 kohaselt muudatuse vastu võtnud, edastatakse tekst konventsiooniosalistele vastuvõtmiseks.

5 Käesoleva artikli lõike 3 kohaselt vastu võetud muudatus jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele päevast, mil kõik osalisriigid on pärast nende vastavaid riigisiseseid menetlusi peasekretäri muudatuse vastuvõtmisest teavitanud.

6 Kui ministrite komitee on muudatuse vastu võtnud, kuid see ei ole veel jõustunud vastavalt lõikele 5, ei või riik ega Euroopa Liit väljendada oma nõusolekut konventsiooni siduvuse kohta, ilma samal ajal muudatust aktsepteerimata.

Punkt 39 – Vaidluste lahendamine

1 Konventsiooni rakenduskomiteed hoitakse tihedas koostöös asjakohaste Euroopa Nõukogu valitsusvaheliste komiteedega kursis raskustega käesoleva konventsiooni tõlgendamisel ja kohaldamisel.

2 Konventsiooniosalised püüavad lahendada konventsiooni või selle protokollide tõlgendamisel, rakendamisel või järgimisel tekkivad vaidlused läbirääkimiste teel või poolte endi valikul muul rahumeelsel viisil.

3 Euroopa Nõukogu ministrite komitee võib kehtestada vaidluste lahendamise korra, mida vaidluse pooled võivad kasutada nende nõusolekul.

Artikkel 40 – Denonsseerimine

1 Konventsiooniosaline võib konventsiooni igal ajal denonsseerida Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava asjakohase teatega.

2 Denonsseerimine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuue kuu möödumisele päevast, mil teade laekub peasekretärile.

Artikkel 41 – Teavitamine

1 Euroopa Nõukogu peasekretär teavitab konventsiooniosalisi, Euroopa Nõukogu liikmesriike, teisi Euroopa kultuurikonventsiooni osalisriike, kolmandaid riike, kes osalesid käesoleva konventsiooni väljatöötamisel või kellel on Euroopa Nõukogus vaatleja staatus, Euroopa Liitu ja riike, keda on kutsutud käesolevale konventsioonile alla kirjutama vastavalt artikli 32 sätetele:

- a allakirjutamisest;
- b ratifitseerimis- või heakskiitmiskirja hoiuleandmisest;
- c artikli 32 kohaselt konventsiooni jõustumise kuupäevast;
- e artikli 37 kohaselt tehtud reservatsioonist või reservatsiooni tagasivõtmisest;
- e artiklite 9 ja 13 kohaselt tehtud avaldustest;
- g konventsiooniga seotud muust toimingust, teatest või teadaandest.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad konventsioonile alla kirjutanud.

Koostatud [18.] [septembril 2014] [Maggingenis] inglise ja prantsuse keeles ühes eksemplaris; mõlemad tekstid on võrdselt autentset ja antakse hoiule Euroopa Nõukogu arhiivi. Euroopa Nõukogu peasekretär edastab tõestatud ära kirjad kõigile Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, kolmandatele riikidele, kes osalesid konventsiooni väljatöötamises või kellel on Euroopa Nõukogus vaatleja staatus, Euroopa Liidule ja konventsiooniga ühinema kutsutud riikidele.